

Kommunene i Trøndelag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Eva Dybwad Alstad, 73 19 92 75

Organisert beitebruk i Trøndelag - Informasjon til kommunene

Det har vært svært sein vår i Trøndelag i år, og utmarksbeitene i deler av fylket er fremdeles ikke klare for beiteslipp. Vi registrerer likevel en god del aktivitet i kommunene og beitelaga for å forberede årets beitesesong.

Vi sender her ut litt info om de ordningene som gjelder for organisert beitebruk, ut fra spørsmål vi har fått fra enkelte kommuner, samt fellesinfo vi har fått fra Landbruksdirektoratet.

Tiltak i beiteområder – behandling av saker i AGROS

Mange kommuner har utarbeidet kommunale retningslinjer for tilskudd til tiltak i beiteområder og har begynt å behandle søknader i AGROS. Dette er bra!

Veileder for behandling av søknader om tilskudd til tiltak i beiteområder i Agros er foreløpig ikke utarbeidet, og fylkesmannen får en del spørsmål fra kommuner som er i gang med årets søknader. Mye er likt saksbehandlingen på SMIL og Drenering og veileder for disse ordningen kan gi noen tips: https://www.landbruksdirektoratet.no/no/om-landbruksdirektoratet/utviklingsprosjekter/agros/leveranser/_attachment/73225

Hvis kommunen har tekniske problemer med Agros, opplever ustabilitet eller liknende, eller har dere spørsmål om bruk av løsningen, så vil en få hjelp ved å henvende seg på support@landbruksdirektoratet.no. Ved feil i Agros, for eksempel at søknader ligger registrert på feil kommune, må landbruksdirektoratet også få beskjed sånn at feilen kan rettes opp. Slike feil skal også meldes via support@landbruksdirektoratet.no. Vi har god erfaring med bruk av support-tjenesten. Vi får raskt svar, og oppretting foregår fortløpende.

Utbetaling av tilskudd til tiltak i beiteområder

Landbruksdirektoratet har nå lagt til rette for digital utbetalingsanmodning for søkere på enkelte ordninger som SMIL og Utvalgte kulturlandskap. Dette er imidlertid ikke klart for tilskudd til tiltak i beiteområder. For denne ordningen må derfor søker sende skriftlig anmodning om utbetaling per

brev eller e-post, og saksbehandler må registrere utbetalingsanmodningen på vegne av søker i Agros.

En vanlig saksgang vil være at kommunens postmottak/servicesenter mottar utbetalingsanmodningen, og arkiverer denne på eksisterende sak i arkivet. Saksbehandler varsles gjennom arkivrutiner at det har kommet post til behandling. Saksbehandler må da være kjent med at behandlingen av utbetalingsanmodningen skal skje i Agros.

Når kommunen mottar anmodning om utbetaling må saksbehandler søke fram riktig sak i Agros, velge oppgaven «Registrer utbetalingsanmodning», legg inn opplysningene som søker har sendt inn og deretter behandle utbetalingsanmodningen slik det er beskrevet i veiledningen her:

[Brukerveiledning for saksbehandler i Agros - behandle digital utbetalingsanmodning og etterrapportering](#)

Vi forventer at en del beitelag nå framover vil gjennomføre/slutføre tiltak som tidligere er innvilget tilskudd fra fylkesmannen. Det blir også kommunens oppgave å betale ut dette tilskuddet når tiltaket er ferdig, evt. delutbetale underveis. Hvis kommunen mangler dokumenter vedrørende fylkesmannens tidligere behandling av saken ber vi om at dere tar kontakt med oss sånn at vi får sendt over det dere trenger for å behandle utbetalingsanmodningen.

Tilskudd til tiltak i beiteområder – spørsmål om økte rammer?

Jf. tildelingsbrevet til kommunene av 7.2.2020 vil vi legge opp til en omfordeling av midler mellom kommunene etter 10. september, slik at ubrukte midler kan overføres til kommuner med merbehov. Vi vil sende ut et innmeldingsskjema til kommunene i løpet av august der kommunene kan melde inn eventuelle overskuddsmidler samt merbehov. Dette vil bli lagt til grunn for omfordelingen sammen med oversikt over innkomne søknader i AGROS.

Vi vet at enkelte kommuner avventer med å sluttbehandle enkelte søknader til høsten i påvente av at det kan komme mere midler etter beitesesongen. Dette er greit, men søker bør da få midlertidig melding om at saken behandles seinere, samt begrunne hvorfor jf. forvaltningsloven § 11a.

Vi minner også om at kommunen *kan* innvilge tilskudd til deler av søknaden, og eventuelt fatte nytt vedtak i saken om tilleggsbevilgning senere i år hvis kommunen får tilført økt ramme. Kommunen må da hente fram saken i agros. På venstre side er det en knapp der det står «Oppgaver». Ved å trykke på denne kommer det fram en meny, deriblant «Fatte nytt vedtak». Denne skal kommunen bruke.

Med «Fatte nytt vedtak» kan man endre på én eller flere av vedtakets felter som oppgitt under:

- Prosjekttittel
- Utfall (innvilget, avslått, avvist)
- Tilskuddsbeløp
- Forutsatt total kostnad
- Prosjektfrist

Som alltid er det meget viktig at man benytter funksjonen «forhåndsvis vedtaksbrev». Siden «Fatte nytt vedtak» brukes i så mange sammenhenger, inneholder ikke malen noe standardtekst, så hele teksten til søker må skrives i feltet «Begrunnelse». Her bør kommunen også skrive inn vilkår, inkl. krav til rapportering (kan evt. hentes fra det opprinnelige tilskuddsbrevet).

(Dersom det søkes om tilleggsbevilgning på grunn av uforutsette kostnader etc. må en slik søknad sendes med e-post eller brev direkte til kommunen, som laster denne opp i agros, da det ikke er noen slik funksjon i altinn. Deretter samme prosedyre som ovenfor).

De kommunene vi har vært i kontakt med så langt melder om svært mange søknader, og at tildelt ramme er for knapp, så det er nok ikke så sannsynlig at det blir mye restmidler til omfordeling etter 10. september.

Tilskudd til «drift av beitelag» – veiledning til kommunene og beitelaga

Tilskudd til drift av beitelag kommer inn under ordningen for regionale miljøtilskudd (§5). Fylkesmannen har nå ferdigstilt veileder for regionale miljøtilskudd. Dere finner veilederen på <https://www.fylkesmannen.no/nb/Trondelag/Landbruk-og-reindrift/Miljotiltak-i-jordbruket/Regionale-miljotilskudd/>

Når det gjelder tilskudd til drift av beitelag (§ 5) står det at formålet med ordningen er å stimulere til samarbeid om beiting med sikte på god utnyttelse av beiteressurser i utmark og effektivt tilsyn med minst mulig tap av dyr. Slikt samarbeid kan gjelde tilsyn, sanking og ettersyn og vedlikehold av gjerder og installasjoner.

Vilkår for tilskudd:

- Beitelaget må være registrert i Enhetsregisteret og ha minst 2 aktive medlemmer.
- Beitelaget skal organisere og tilrettelegge for felles beitebruk i utmark, og være åpent for brukere som har tilgang til beiteområdet til beitelaget.
- Laget skal organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking i beiteområdet.
- Det skal foreligge en plan for tilsyn og for sanking og laget skal dokumentere tilsynet.

Frist for innlevering av søknad til drift av beitelag i Trøndelag er satt til 15. november.

Rundskriv 2020-19 fra Landbruksdirektoratet inneholder også informasjon om saksbehandlingsrutiner som er aktuelle for tilskudd til drift av beitelag. Dere finner rundskrivet her: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/regionalt-miljotilskudd/om-regionale-miljotilskudd/regelverk>

Om tilskudd til drift av beitelag (organisert beitebruk) står det at alle beitelag skal søke elektronisk. Det er et vilkår at beitelagene har et gyldig organisasjonsnummer i Enhetsregisteret. Det er dette som brukes for å logge seg inn i skjemaet. Beitelagsmedlemmene skal også registreres med organisasjonsnummer.

Rundskrivet definerer videre hva som menes med «aktive medlemmer» i beitelaget; det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene. Et medlem er ikke aktivt dersom det ikke har besetning som er med i beitelagsorganiseringen i søknadsåret.

Utfylling av søknadsskjema i altinn:

Skjemaet for søknad om drift av beitelag er tilgjengelig i altinn fra 1. august. Lenke til skjema følger her: <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/soknad-om-tilskudd-til-organisert-beitebruk/>

For å fylle ut dette skjemaet må en representere beitelaget i Altinn og inneha rollen «Primærnæring og næringsmidler» eller enkeltrettighet til tjenesten. Det kan være lurt å oppfordre beitelaget til å sjekke at de har tilgang til skjema i god tid før søknad skal leveres.

For å sjekke om en har riktig rolle eller enkeltrettighet for en aktør, kan en logge inn i Altinn og se under menypunktet "Profil | Skjema og tjenester du har rettighet til". Om en ikke har riktig rolle eller enkeltrettighet, må en få noen som har delegeringsrettighet til å delegere den til deg. Se Altinns [hjelpesider for veiledning om roller og rettigheter](#).

Søknaden skal sendes inn på vegne av hele beitelaget. Alle beitedyra som medlemmene søker tilskudd for skal registreres. Beiteområde skal også oppgis for hvert medlem i beitelaget når søknaden fylles ut.

Ved endringer i beiteområdet

Dersom det er endringer i *navn* på eksisterende beiteområder, eller nye beiteområder har kommet til for beitesesongen 2020, må fylkesmannen melde fra om dette til Landbruksdirektoratet innen 31. august. Dette er nødvendig for at det skal bli mulig å velge disse områdene ved utfylling av søknaden. For at fylkesmannen skal rekke å melde inn nye områder innen fristen må kommunene melde fra om endringer til fylkesmannen **seinst 30. august**. Landbruksdirektoratet skal kun ha *navnet* på beiteområdet.

Beitelagskart - kilden

NIBIO har oppdatert kartlaget «Beitelag» i Kilden, med beitelagskart og statistikk fra organisert beitebruk (antall slipp, antall sanket, antall medlemmer i beitelaget m.m.) for 2019 (se <https://kilden.nibio.no/>).

Tallmaterialet som er lagt til grunn for beitelagskartene er innmeldt av beitelagene gjennom søknad om Regionale miljøtilskudd (tilskudd til drift av beitelag) i 2019. Beitelagskartene i Kilden er meldt inn til NIBIO av fylkesmannen, etter innspill fra kommunene.

I år har vi fått tilbakemelding fra noen få beitelag om at det er *uenighet om kartavgrensingen* for beiteområdet, og i samråd med NIBIO er derfor disse beitelagskartene tatt ut fra Kilden. Når kartet over beiteområdet utarbeides i samråd med beitelaga er det viktig å presisere kartet skal vise den faktiske bruken av utmarksbeitene siste år. Beitelagskartet viser altså ikke juridiske grenser knyttet til beiterett.

NIBIO tar imot nye kartmanus fortløpende, så vi oppfordrer kommunene til å melde fra så fort dere har registrert endringer i beiteområdene. Men kartet på nett oppdateres altså bare en gang i året, og rapporterer om beiteaktiviteten for foregående år. Det vil si at NIBIO trenger kartet over nye beiteområder/endringer i områder etter at beitesesongen er over og endelige tall for drift av beitelag foreligger.

Beitelags-statistikk:

NIBIO har også samlet historiske data fra organisert beitebruk på ei egne side: <https://www.nibio.no/tema/landskap/kart-over-beitebruk-og-seterdrift/beitestatistikk?>. Denne sida er nå også oppdatert med tall fra 2019.

Vi har lagt inn lenker til kart og statistikk fra NIBIO om organisert beitebruk på våre *nettsider* om «Fakta og Tall», se: <https://www.fylkesmannen.no/Trondelag/Landbruk-og-reindrift/fakta-og-tall/>. Her finner dere også statistikk basert på tall fra produksjonstilskudd og SSB m.m. som kan være aktuell for kommunen.

Med hilsen

Anstein Lyngstad (e.f.)
Seksjonssjef Landbruk
Landbruksavdelingen

Eva Dybwad Alstad
Seniorrådgiver
Landbruksavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent